Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 9 september 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad som är belägen eller som bedriver verksamhet i en medlemsstat – Insynskrav – Krav på underrättelse när ’personer som handlar i samförstånd’ förvärvar ’större värdepappersinnehav’ – Direktiv 2004/109/EG – Artikel 3.1a fjärde stycket – Begreppet ’strängare krav’ – Direktiv 2004/25/EG – ’Reglering’ av en myndighet som utsetts enligt det direktivet”

I mål C-605/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Österrike) genom beslut av den 25 september 2018, som inkom till domstolen den 25 september 2018, i målet

Adler Real Estate AG,

Petrus Advisers LLP,

GM

mot

Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA)

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Vilaras samt domarna N. Piçarra (referent), D. Šváby, S. Rodin och K. Jürimäe,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: handläggaren M. Krausenböck,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: tyska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Adler Real Estate AG, genom S. Hödl, Rechtsanwalt,

– GM, genom M. Gall och W. Eigner, Rechtsanwälte,

– Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA), genom P. Wanek och D. Wagner, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom G. Braun, H. Støvlbæk och H. Krämer, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 18 mars 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3.1a fjärde stycket iii i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 390, 2004, s. 38), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU av den 22 oktober 2013 (EUT L 294, 2013, s. 13) (nedan kallat direktiv 2004/109) och av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Adler Real Estate AG (nedan kallat Adler), Petrus Advisers LLP (nedan kallat Petrus) och GM och å andra sidan Finanzmarktaufsichtsbehörde (Tillsynsmyndigheten för finansmarknaderna, Österrike) (nedan kallad finansmarknadsmyndigheten). Målet rör lagenligheten av de administrativa sanktioner som finansmarknadsmyndigheten har ålagt Adler, Petrus och GM för brott mot skyldigheten att anmäla förvärv av större innehav av värdepapper från en emittent vars aktier var upptagna till handel på en reglerad marknad i Österrike.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 2004/25/EG

3 I Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden (EUT L 142, 2004, s. 12) föreskrivs åtgärder för samordning av medlemsstaternas samtliga instrument som avser uppköpserbjudanden av värdepapper i bolag som lyder under lagstiftning i medlemsstaterna, om alla dessa värdepapper eller några av dem är upptagna till handel på en reglerad marknad i en eller flera medlemsstater. Detta framgår av artikel 1.1 i direktivet.

4 Artikel 2.1 d i direktiv 2004/25 har följande lydelse:

”1. I detta direktiv avses med:

…

d) *personer som handlar i samförstånd*: fysiska eller juridiska personer som samarbetar med budgivaren eller målbolaget på grundval av ett uttryckligt, eller underförstått, muntligt eller skriftligt avtal som syftar antingen till att uppnå kontroll över målbolaget, eller till att försvåra ett framgångsrikt genomförande av erbjudandet.”

5 Artikel 4 i direktivet har rubriken ”Tillsynsmyndighet och tillämplig lag”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall utse en eller flera myndigheter som, beträffande de regler som medlem[s]staterna i enlighet med detta direktiv utfärdar eller inför, skall vara behöriga att utöva tillsyn över erbjudanden. De utsedda myndigheterna skall vara antingen offentliga myndigheter eller sammanslutningar eller privata organ som godkänts i nationell lagstiftning eller av offentliga myndigheter som enligt nationell lagstiftning uttryckligen har bemyndigats till detta. Medlemsstaterna skall underrätta [Europeiska] kommissionen om vilka tillsynsmyndigheter som har utsetts och ange eventuella ansvarsfördelningar. Medlemsstaterna skall säkerställa att dessa myndigheter utför sina uppgifter på ett opartiskt sätt och oberoende av alla budintressenter.”

6 Artikel 5 i direktivet har rubriken ”Skydd av minoritetsaktieägare, budplikt och skäligt pris”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Om en fysisk eller juridisk person till följd av eget förvärv eller förvärv genom personer som handlar i samförstånd med den personen innehar värdepapper i ett bolag som avses i artikel 1.1 och dessa värdepapper, tillsammans med befintligt innehav av dessa värdepapper och innehav hos personer som handlar i samförstånd med den personen, direkt eller indirekt ger den personen en bestämd andel av röstetalet i bolaget varigenom den personen får kontroll över bolaget, skall medlemsstaterna säkerställa att den personen är förpliktigad att lämna ett erbjudande för att skydda minoritetsaktieägarna i bolaget. Detta erbjudande skall så snart som möjligt riktas till alla innehavare av dessa värdepapper och omfatta hela deras innehav till ett skäligt pris enligt definitionen i punkt 4.”

7 Artikel 10 i direktiv 2004/25 har rubriken ”Information om de bolag som avses i artikel 1.1”. I punkt 1 c i den artikeln föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall säkerställa att de bolag som avses i artikel 1.1 offentliggör detaljerad information om åtminstone följande områden:

…

c) Väsentliga direkta eller indirekta aktieinnehav (inklusive genom så kallat ask-i-ask-ägande eller korsägande), i den mening som avses i artikel 85 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG av den 28 maj 2001 om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper (EGT L 184, 2001, s. 1)].”

Direktiv 2004/109

8 I skälen 2 och 28 i direktiv 2004/109 anges följande:

”(2) [Emittenterna bör] sörja för tillräcklig öppenhet gentemot investerarna genom ett regelbundet informationsflöde. Av samma skäl bör även aktieägare, eller fysiska och juridiska personer som har rösträtt eller som innehar finansiella instrument som ger rätt att förvärva befintliga aktier med rösträtt, informera emittenter om förvärv eller andra förändringar som rör större andelar i företag, så att emittenterna kan hålla allmänheten underrättad.

…

(28) Varje medlemsstat bör utse en central behörig myndighet som skall ha det slutliga ansvaret för att övervaka att de bestämmelser som antas till följd av detta direktiv följs, samt ansvara för det internationella samarbetet. …”

9 I artikel 1.1 i direktiv 2004/109 anges att det i ”detta direktiv fastställs krav på offentliggörande av regelbundet återkommande och löpande information om emittenter som har givit ut värdepapper vilka redan är upptagna till handel på en reglerad marknad som är belägen eller som bedriver verksamhet i någon medlemsstat.”

10 Artikel 3.1a fjärde stycket i direktiv 2004/109 har följande lydelse:

”Hemmedlemsstaten får inte ålägga en aktieägare eller en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 10 eller 13 strängare krav än vad som föreskrivs i detta direktiv, med undantag för att

i) fastställa lägre tröskelvärden för underrättelse än de som fastställs i artikel 9.1 eller tröskelvärden utöver dessa och ställa krav på motsvarande underrättelser när det gäller tröskelvärden som grundar sig på innehav av kapital,

ii) tillämpa strängare krav än dem som avses i artikel 12, eller att

iii) tillämpa lagar och andra författningar som antagits avseende uppköpserbjudanden, fusioner och andra transaktioner med inverkan på ägande eller kontroll av företag, vilka regleras av de myndigheter som medlemsstaterna utsett i enlighet med artikel 4 i [direktiv 2004/25].”

11 Artikel 9 i direktiv 2004/109 har rubriken ”Underrättelse om förvärv eller avyttring av större innehav”. I punkt 1 första stycket i den artikeln föreskrivs följande:

”Hemmedlemsstaten skall se till att en aktieägare, om denne förvärvar eller avyttrar aktier från en emittent vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och vilka medför rösträtt, underrättar emittenten om aktieägarens andel rösträtter i emittenten som ett resultat av förvärvet eller avyttringen, om denna andel uppnår, över- eller understiger tröskelvärdena 5 %, 10 %, 15 %, 20 %, 25 %, 30 %, 50 % och 75 %.”

12 Artikel 10 i direktiv 2004/109 har rubriken ”Förvärv eller avyttring av större andelar rösträtter”, och där föreskrivs följande:

”De krav på underrättelse som anges i artikel 9.1 och 9.2 skall även tillämpas på en fysisk eller juridisk person i den mån denne kan förvärva, avyttra eller utöva rösträtt i något av följande fall eller i en kombination av dem:

a) Om rösträtterna innehas av en tredje part med vilken den fysiska eller juridiska personen har ingått ett avtal som förpliktar dem att anta en bestående gemensam hållning gällande förvaltningen av emittenten i fråga på grundval av ett samordnat utnyttjande av de berörda rösträtterna.

…”

13 Artikel 24 i direktivet har rubriken ”De behöriga myndigheterna och deras befogenheter”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Varje medlemsstat ska utse den centralmyndighet som avses i artikel 21.1 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 345, 2003, s. 64)], i egenskap av behörig förvaltningsmyndighet med ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt detta direktiv och se till att de bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv tillämpas. …”

Direktiv 2013/50

14 Genom direktiv 2013/50 infördes punkt 1a i artikel 3 i direktiv 2004/109. I skäl 12 i direktiv 2013/50 anges följande:

”Ett harmoniserat ramverk för underrättelse om större innehav av rösträtter, särskilt när det gäller sammanläggning av aktieinnehav med innehav av finansiella instrument, skulle öka rättssäkerheten och insynen och minska den administrativa bördan för gränsöverskridande investerare. … Medlemsstaterna bör också särskilt ha möjlighet att även fortsättningsvis tillämpa lagar och andra författningar som innehåller strängare krav på offentliggörande än de i [direktiv 2004/109] och som antagits avseende uppköpserbjudanden, fusioner och andra transaktioner med inverkan på ägande eller kontroll av företag som regleras av de myndigheter som medlemsstaterna utsett enligt artikel 4 i [direktiv 2004/25].”

Österrikisk rätt

ÜbG

15 Direktiv 2004/25 införlivades med österrikisk rätt genom Bundesgesetz betreffend Übernahmeangebote (federal lag om uppköpserbjudanden) (BGBl I, nr 127/1998) (nedan kallad ÜbG).

16 I § 1.6 ÜbG definieras begreppet ”rättssubjekt som handlar i samförstånd” som ”fysiska eller juridiska personer som samarbetar med budgivaren på grundval av ett avtal i syfte att få kontroll över målbolaget, särskilt genom samordning av rösträtterna, eller som samarbetar med

målbolaget på grundval av ett avtal i syfte att försvåra ett framgångsrikt genomförande av uppköpserbjudandet. Om ett rättssubjekt har ett direkt eller indirekt kontrollinnehav (§ 22.2 och 22.3) i ett eller flera andra rättssubjekt, föreligger en presumtion för att samtliga dessa rättssubjekt handlar i samförstånd …”

17 I § 22.1 ÜbG föreskrivs följande:

”Den som förvärvar ett direkt eller indirekt kontrollinnehav i ett målbolag är skyldig att omedelbart anmäla detta till Übernahmekommission [(uppköpskommissionen, Österrike)] och att inom 20 börsdagar från förvärvet av kontrollinnehavet lämna ett uppköpserbjudande avseende samtliga aktier i målbolaget i enlighet med bestämmelserna i denna lag.”

18 Enligt § 22a.1 ÜbG ”föreligger skyldighet att lämna uppköpserbjudande enligt § 22.1 … också om det bildas en grupp av rättssubjekt som handlar i samförstånd och denna tillsammans förvärvar ett kontrollinnehav”.

19 § 23 ÜbG har rubriken ”Tillräkning av aktier och utvidgning av budgivarens skyldigheter”. I första stycket i den bestämmelsen anges att vid tillämpning av §§ 22–22b ska ”personer som handlar i samförstånd”, i den mening som avses i § 1.6 ÜbG, ömsesidigt tillräknas de rösträtter som de innehar.

BörseG 1989

20 Genom § 91 och följande paragrafer i Bundesgesetz über die Wertpapier- und allgemeinen Warenbörsen und über die Abänderung des Börsesensale-Gesetzes 1949 und der Börsegesetz-Novelle 1903 (federal lag om aktiebörser och råvarubörser och om ändring av 1949 års lag om börsmäklare och om ändring av 1903 års börslag (Börsegesetz 1989 – BörseG)], av den 8 november 1989 (BGBl. nr 555/1989), i den lydelse som offentliggjordes i BGBl. nr 558/1990 (DFB)] (nedan kallad BörseG 1989), genomförs de skyldigheter avseende underrättelse om ”större värdepappersinnehav” som följer av avsnitt I i kapitel III i direktiv 2004/109 (”Information om större värdepappersinnehav”), särskilt av artikel 9.1 i direktivet.

21 § 92.7 BörseG 1989 innebär att underrättelseskyldigheten i § 91 i lagen utsträcks till att gälla även ”rösträtter som ska tillräknas personen enligt § 23.1 eller § 23.2 ÜbG”.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

22 Finansmarknadsmyndigheten, som är ”behörig centralmyndighet” i den mening som avses i artikel 24 i direktiv 2004/109, beslutade den 29 juni 2018 att påföra Adler, Petrus och GM sanktionsavgifter för åsidosättande av underrättelseskyldigheten i § 92.7 BörseG 1989. Denna skyldighet gäller för fysiska eller juridiska personer som, enskilt eller gemensamt, förvärvar ett aktieinnehav på minst 30 procent i ”målbolaget”. I besluten angav myndigheten att Adler, Petrus och GM hade ”handlat i samförstånd”, i den mening som avses i § 1.6 ÜbG, vid förvärvet av aktier i Conwert Immobilien SE (nedan kallat Conwert). De rösträtter som var knutna till deras aktieinnehav i Conwert borde därför ömsesidigt ha tillräknats dem för första gången den 29 september 2015.

23 Vid fastställandet av huruvida Adler, Petrus och GM omfattades av begreppet ”personer som handlar i samförstånd”, i den mening som avses i § 1.6 ÜbG, ansåg sig finansmarknadsmyndigheten vara bunden av ett beslut som uppköpskommissionen hade fattat den 22 november 2016. Uppköpskommissionen är den myndighet som utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25 att vara den myndighet som ska utöva tillsyn över erbjudanden. I nyss nämnda beslut, som under tiden vunnit laga kraft, konstaterade uppköpskommissionen att Adler, Petrus och GM hade förvärvat ett aktieinnehav som representerade minst 30 procent av röstetalet för samtliga aktier i Conwert Immobilien, vilket hade utlöst budplikt för dem i egenskap av ”rättssubjekt som handlar i samförstånd”, men att de hade underlåtit att fullgöra sin budplikt.

24 Finansmarknadsmyndigheten fann i sitt beslut att enbart frågan om det subjektiva momentet i den överträdelse som Adler, Petrus och GM påstods ha begått kunde prövas i förfarandet om påförande av sanktionsavgift.

25 Adler, Petrus och GM överklagade finansmarknadsmyndighetens beslut till den hänskjutande domstolen, Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen) den 29 juni 2018. Den har i beslutet om hänskjutande påpekat att BörseG 1989, genom vilken direktiv 2004/109 har införlivats med österrikisk rätt, föreskriver underrättelseskyldighet för personer som har ”större innehav” – på omkring 30 procent och mer – i en ”emittent” och att denna skyldighet är strängare än den som föreskrivs i direktivet. Den hänskjutande domstolen anser således att underrättelseskyldigheten för ”rättssubjekt som handlar i samförstånd” enligt § 92.7 BörseG 1989 omfattas av begreppet ”strängare krav än vad som föreskrivs i [direktiv 2004/109]”, i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i det direktivet.

26 Den hänskjutande domstolen vill emellertid få klarhet i huruvida denna ”strängare” underrättelseskyldighet är förenlig med artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109. Det följer nämligen av den bestämmelsen att sådana strängare krav inte endast ska vara föreskrivna i lagar och andra författningar som antagits avseende bland annat uppköpserbjudanden, utan även att de ska ”regleras av de myndigheter som medlemsstaterna utsett i enlighet med artikel 4 i [direktiv 2004/25]”. Den ”strängare” underrättelseskyldigheten avseende större innehav som är aktuell i det nationella målet regleras emellertid av den nationella myndighet som utsetts i enlighet med artikel 24 i direktiv 2004/109.

27 Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i huruvida en nationell praxis enligt vilken ett lagakraftvunnet beslut, såsom uppköpskommissionens beslut av den 22 november 2016, har bindande verkan i ett senare förfarande för påförande av sanktionsavgift, såsom det som inletts av finansmarknadsmyndigheten och som är aktuellt i det nationella målet, är förenlig med artikel 47 i stadgan.

28 Det är mot denna bakgrund som Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Österrike) har beslutat att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till domstolen:

”1) Ska artikel 3.1a fjärde stycket iii i [direktiv 2004/109] tolkas på så sätt att ett villkor för att ”en aktieägare eller en fysisk eller juridisk person [ska få åläggas] strängare krav” är att de ”lagar och andra författningar” som föreskriver strängare krav på underrättelse om större aktieinnehav ”regleras” av den myndighet som medlemsstaten utsett i enlighet med artikel 4 i [direktiv 2004/25], och att myndighetens reglering även avser efterlevnaden av dessa strängare krav på underrättelse om större aktieinnehav, i den mening som avses i [direktiv 2004/109]?

2) Utgör artikel 47 i [stadgan] hinder för en nationell praxis som innebär att ett lagakraftvunnet beslut, som fattats av den tillsynsmyndighet som avses i artikel 4 i direktiv [2004/25] och i vilket det fastställts att en person har åsidosatt nationella bestämmelser om införlivande av [direktiv 2004/25] har bindande verkan även inom ramen för ett förfarande för påförande av sanktionsavgift mot samma person på grund av åsidosättande av nationella bestämmelser om införlivande av [direktiv 2004/109] i vilka det hänvisas till bestämmelserna om införlivande av [direktiv 2004/25], vilket medför att denna person inte längre har möjlighet att i rättsligt och faktiskt hänseende bestrida den överträdelse som redan fastställts i ett lagakraftvunnet beslut?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

29 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat som innebär att aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i det direktivet åläggs strängare krav – i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i direktivet – på underrättelse om större innehav än de krav som föreskrivs i direktivet och som följer av lagar och andra författningar som antagits avseende bland annat uppköpserbjudanden, varvid befogenheten att säkerställa efterlevnad av de strängare kraven dock inte har getts en myndighet i nämnda medlemsstat som utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25.

30 EU-domstolen gör följande bedömning. Såsom framgår av själva lydelsen av artikel 3.1a fjärde stycket i direktiv 2004/109 får hemmedlemsstaten inte ålägga en aktieägare eller en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 10 eller 13 i direktivet strängare krav än vad som föreskrivs i direktivet. Detta förbud är emellertid förenat med tre undantag, vilka anges i leden i–iii i nämnda fjärde stycke.

31 Punkt 1a i artikel 3 i direktiv 2004/109 infördes genom direktiv 2013/50. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 29–31 i sitt förslag till avgörande gjordes detta för att åtgärda den ojämna harmoniseringsnivån beträffande vilka underrättelseskyldigheter som ska gälla för fysiska och juridiska personer som förvärvar eller på annat sätt förvaltar aktier i emittenter som är verksamma på en reglerad marknad i en medlemsstat, vilken berodde på den möjlighet som direktiv 2004/109 – före ändringen genom direktiv 2013/50 – gav hemmedlemsstaten att föreskriva strängare underrättelsekrav för aktieägare eller innehavare av andra finansiella instrument än dem som föreskrevs i direktivet. Av skäl 12 i direktiv 2013/50 framgår att detta direktiv hade till syfte att införa ett harmoniserat ramverk för underrättelse om större innehav av rösträtter. Genom detta direktiv avskaffades således nyss nämnda möjlighet för medlemsstaterna, med förbehåll för de undantag som föreskrivs i artikel 3.1a fjärde stycket i–iii i direktiv 2004/109.

32 Undantaget i artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 innebär att hemmedlemsstaten får tillämpa ”lagar och andra författningar som antagits avseende uppköpserbjudanden, fusioner och andra transaktioner med inverkan på ägande eller kontroll av företag, vilka regleras av de myndigheter som medlemsstaterna utsett i enlighet med artikel 4 i [direktiv 2004/25]” på aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i direktiv 2004/109.

33 Det första rekvisitet som anges i nämnda led iii för att strängare krav än dem som anges i direktiv 2004/109 ska kunna tillämpas består i att sådana krav, däribland krav på underrättelse om större innehav, ska vara föreskrivna i lagar och andra författningar avseende de transaktioner som räknas upp i föregående punkt.

34 Det ska i det avseendet påpekas att bestämmelserna i direktiv 2004/25 reglerar beräkningen av tröskelvärdet för större aktieinnehav som en fysisk eller juridisk person har i ett bolag, det vill säga det värde över vilket personen är skyldig att lämna ett uppköpserbjudande i syfte att skydda minoritetsaktieägarna i nämnda bolag. I dessa bestämmelser föreskrivs, vad gäller sammanläggning av indirekta innehav, strängare krav än dem som gäller för beräkningen av tröskelvärdena för större innehav som utlöser underrättelseskyldighet beträffande förvärv eller avyttring av större innehav enligt direktiv 2004/109. Enligt artikel 5.1 i direktiv 2004/25 ska det nämligen vid denna beräkning tas hänsyn till innehav som ”personer som handlar i samförstånd”, i den mening som avses i artikel 2.1 d i direktivet, har. Detta begrepp omfattar ”fysiska eller juridiska personer som samarbetar med budgivaren eller målbolaget på grundval av ett uttryckligt, eller underförstått, muntligt eller skriftligt avtal som syftar antingen till att uppnå kontroll över målbolaget, eller till att försvåra ett framgångsrikt genomförande av erbjudandet”.

35 I direktiv 2004/109 används däremot inte begreppet ”personer som handlar i samförstånd”. Av artikel 10 a i det direktivet följer dessutom att det vid beräkningen av de tröskelvärden som utlöser underrättelseskyldighet beträffande större innehav ska tas hänsyn till avtal som ingåtts mellan de berörda personerna och som förpliktar dem ”att anta en bestående gemensam hållning gällande förvaltningen av emittenten i fråga på grundval av ett samordnat utnyttjande av de berörda rösträtterna”. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 57 i sitt förslag till avgörande kräver denna bestämmelse en hög grad av åtagande under en viss tid, och detta åtagande får inte vara kortvarigt eller sporadiskt. Det ska dessutom vara enhetligt och avse det berörda bolagets ledning.

36 Det nyss sagda innebär att bestämmelser i en medlemsstat som antagits inom ramen för direktiv 2004/25 och som grundar sig på begreppet ”personer som handlar i samförstånd” i artikel 2.1 d i direktivet vid beräkningen av det tröskelvärde för större aktieinnehav som utlöser skyldighet att lämna ett uppköpserbjudande och därmed sammanhängande insynskrav ska anses innehålla ett ”strängare krav”, i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i direktiv 2004/109, än dem som föreskrivs i direktivet och ska anses utgöra ”[bestämmelser] som antagits avseende uppköpserbjudanden”, i den mening som avses i den bestämmelsen. Sådana nationella bestämmelser uppfyller följaktligen det första rekvisitet i artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 för att kunna tillämpas på aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i direktivet.

37 Det andra rekvisitet som anges i artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 för att strängare krav än dem som anges i det direktivet på underrättelse om större aktieinnehav i ett bolag som nämns i artikel 1.1 i direktivet ska kunna tillämpas på aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i direktiv 2004/109 består i att de strängare kraven ska regleras av de myndigheter som medlemsstaterna utsett i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25.

38 Av den sistnämnda bestämmelsen framgår att dessa myndigheter ”[ska vara behöriga att utöva tillsyn över erbjudanden] beträffande de regler som medlem[s]staterna i enlighet med [direktiv 2004/25] utfärdar eller inför”. Detta innebär att de krav som nämnda myndigheter ska

säkerställa efterlevnaden av måste vara föreskrivna i lagar och andra författningar som specifikt rör uppköpserbjudanden och att dessa krav endast kan omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2004/25 och inte av tillämpningsområdet för direktiv 2004/109.

39 Vid sådana förhållanden finner EU-domstolen att artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 inte kan tolkas på det sätt som finansmarknadsmyndigheten har gjort gällande i sitt skriftliga yttrande, nämligen att den myndighet som utsetts i enlighet med artikel 24.1 i direktiv 2004/109, vilken har till uppgift att övervaka tillämpningen av de nationella bestämmelser genom vilka det direktivet införlivas, är materiellt behörig att övervaka efterlevnaden av de aktuella strängare kraven, trots att dessa omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2004/25.

40 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 37 i sitt förslag till avgörande kan harmoniseringen genom direktiv 2004/109 endast ske inom tillämpningsområdet för det direktivet. En behörig myndighet, enligt artikel 24.1 i direktiv 2004/109, som har till uppgift att övervaka tillämpningen av bestämmelser som antagits i enlighet med det direktivet, kan följaktligen inte anses ha en behörighet som går utöver den behörighet som den har enligt denna bestämmelse och som avser ett område som inte omfattas av nämnda harmonisering, nämligen området för uppköpserbjudanden, fusioner och andra transaktioner med inverkan på ägande eller kontroll av företag.

41 Härtill kommer att den tolkning av artikel 3.1a fjärde stycket led iii i direktiv 2004/109 som finansmarknadsmyndigheten har gjort (se punkt 39 ovan) är resultatet av en vid tolkning av undantaget i artikel 3.1a fjärde stycket i direktiv 2004/109. Undantagen från förbudet för hemmedlemsstaten att föreskriva strängare krav för aktieägare eller innehavare av andra finansiella instrument ska emellertid tolkas restriktivt med hänsyn till syftet med artikel 3.1a, som är att införa ett harmoniserat ramverk för underrättelse om större innehav av rösträtter.

42 Såsom generaladvokaten i allt väsentligt har påpekat i punkterna 42–46 i sitt förslag till avgörande uppkommer vid avgränsningen av den behörighet som enligt artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 tillkommer de myndigheter som medlemsstaterna utsett i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25 frågan huruvida ordet ”reglera” även innebär ”säkerställa efterlevnaden” av ”strängare” krav på underrättelse. En tolkning av artikel 3.1a fjärde stycket led iii i direktiv 2004/109 som innebär att dessa myndigheter, som är behöriga att övervaka de transaktioner som räknas upp i den bestämmelsen, för detta ändamål skulle kunna sakna befogenhet att säkerställa efterlevnaden av ”strängare krav” på underrättelse om större innehav som föreskrivs i lagar och andra författningar om dessa transaktioner, skulle inte vara förenlig med den normala betydelsen av ordet ”reglera” i vanligt språkbruk, som hänvisar till ”kontrollera” och därmed till ”säkerställa efterlevnad” av vissa bestämmelser eller krav.

43 Vad beträffar det nu aktuella fallet avser den hänskjutande domstolens tvivel i allt väsentligt frågan huruvida det – i förhållande till kraven i direktiv 2004/109 – strängare kravet på underrättelse om större innehav som anges i § 92.7 BörseG 1989 för ”rättssubjekt som handlar i samförstånd” uppfyller det i punkt 37 ovan nämnda rekvisitet om att det strängare kravet ska ”regleras”, det vill säga kontrolleras, av en myndighet som utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25.

44 Det framgår av yttrandena från parterna i det nationella målet och av svaren på en skriftlig fråga från EU-domstolen att ÜbG – genom vilken direktiv 2004/25 har införlivats med österrikisk rätt – föreskriver att uppköpskommissionen är den enda myndigheten som utsetts till behörig myndighet i enlighet med artikel 4 i det direktivet. Vad beträffar det nationella målet kan det emellertid konstateras att efterlevnaden av det ”strängare kravet” på underrättelse om större

innehav, vilket formellt föreskrivs i § 92.7 i BörseG 1989 – där det emellertid hänvisas till § 23.1 eller 23.2 ÜbG – ”regleras” av finansmarknadsmyndigheten. Med förbehåll för den prövning som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, framgår det således att befogenheten att ”säkerställa efterlevnaden” av nyss nämnda ”strängare krav” har getts en myndighet som inte har utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25.

45 Av det ovan anförda följer att artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat som innebär att aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i det direktivet åläggs strängare krav – i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i direktivet – på underrättelse om större innehav än de krav som föreskrivs i direktivet och som följer av lagar och andra författningar som antagits avseende bland annat uppköpserbjudanden, varvid befogenheten att säkerställa efterlevnad av de strängare kraven dock inte har getts en myndighet i nämnda medlemsstat som utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25.

Den andra frågan

46 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 47 i stadgan ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats praxis som innebär att den centrala förvaltningsmyndigheten, i den mening som avses i artikel 24.1 i direktiv 2004/109, vid prövning av ett ärende om påförande av sanktionsavgift är bunden av lagakraftvunna förvaltningsbeslut fattade av den myndighet som denna medlemsstat har utsett i enlighet med artikel 4 i direktivet, i vilka det konstateras att de nationella bestämmelser genom vilka direktiv 2004/25 har införlivats har åsidosatts, vilket medför att en person som är part i nämnda ärende saknar rätt att bestrida det tidigare fastslagna åsidosättandet i faktiskt och rättsligt hänseende.

47 Det framgår av prövningen av den första frågan att artikel 3.1a fjärde stycket iii i direktiv 2004/109 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, enligt vilken det ankommer på en myndighet som inte utsetts i enlighet med artikel 4 i direktiv 2004/25 att säkerställa efterlevnaden av strängare krav – i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i direktivet – på underrättelse om större innehav än de krav som föreskrivs i direktivet och som följer av lagar och andra författningar som antagits avseende bland annat uppköpserbjudanden.

48 Vid sådana förhållanden finner EU-domstolen att det inte är nödvändigt att tolka artikel 47 i stadgan för att avgöra huruvida de grundläggande rättigheter som garanteras i den artikeln utgör hinder för en nationell praxis som den som den andra frågan avser.

Rättegångskostnader

49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 3.1a fjärde stycket iii i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter

vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU av den 22 oktober 2013, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat som innebär att aktieägare eller fysiska eller juridiska personer som avses i artikel 10 eller 13 i direktiv 2004/109, i dess lydelse enligt direktiv 2013/50, åläggs strängare krav – i den mening som avses i artikel 3.1a fjärde stycket i direktiv 2004/109 – på underrättelse om större innehav än de krav som föreskrivs i direktiv 2004/109, i dess lydelse enligt direktiv 2013/50, och som följer av lagar och andra författningar som antagits avseende bland annat uppköpserbjudanden, varvid befogenheten att säkerställa efterlevnad av de strängare kraven dock inte har getts en myndighet i nämnda medlemsstat som utsetts i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden.

Underskrifter